

Posudek školitele na diplomovou práci:

Tomáš Protiva

Biologie želvy *Orlitia borneensis* a srovnávací geometrická morfometrie vybraných druhů želv

Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra zoologie

Obchod se želvami i jejich nepřímá likvidace dosáhly takových rozměrů, že přivedly celou řadu druhů do vážných potíží nebo přímo na okraj vyhubení. Globální akční plán na záchranu želv zahrnuje kombinované in situ a ex situ konzervační strategie, jejichž naplnění předpokládá dobré znalosti biologie příslušných druhů. A v tom je právě potíž. Biologie mnoha druhů želv je dosud prozkoumána až překvapivě nedostatečně. Platí to i o želvě *Orlitia borneensis*, příslušníku taxonomicky i ekologicky nejdiversifikovanější čeledi želv *Geoemydidae*, zahrnující i mnohé konzervačně prioritní druhy. ZOO Praha byla pověřena mezinárodní koordinací chovu této želvy v zoologických zahradách a patří k jejím nejvýznamnějším chovatelům. Zadaná diplomová práce měla za cíl přispět k poznání biologie tohoto sice pro svoji velikost a ekonomický význam dobře známého, ale z hlediska biologického jen povrchně prozkoumaného druhu. Současně měla být příspěvkem k rozvoji metodologie chovu *Orlitia borneensis* v lidské péči, kdy může být i modelem pro druhy extrémně vzácné. Pro mnohé konzervačně biologické akce patří k zásadním problémům neinvazní rozlišení pohlaví u juvenilních jedinců. Záměr povolat si v tomto na pomoc morfometrickou geometrii přerostl do rozšíření diplomové práce o část věnovanou geometrické morfometrii vybraných druhů želv.

Domnívám se, že Tomáš Protiva odevzdal diplomovou práci (včetně elektronické přílohy transparentně uvádějící původní data i ilustrační materiály včetně videozáznamů), ve které přinesl mnohé cenné údaje získané samostatně a s opravdu velkým pracovním nasazením na úctyhodném materiálu. Získal mnohé původní údaje posunující naše znalosti biologie a morfologie druhu *Orlitia borneensis* a ukázal na obrovský potenciál geometrické morfometrie při studiu želv. Kromě jiného upozornil na problematiku diagnostického a determinačního využívání plastrálního vzorce s ohledem na jeho variabilitu, pozoruhodná jsou zjištění týkající se korelace tvaru krunýře s příslušností ke snůšce. Výsledky jsou dobře publikovatelné v příslušné odborné literatuře.

Tomáš Protiva prokázal, že zvládá práci s odbornou literaturou a dokáže shromažďovat, zpracovávat a interpretovat původní výzkumné údaje ve prospěch rozvoje biologického poznání. Teoretickou a praktickou průpravu získanou během svého univerzitního studia je schopen dobře uplatnit ve vlastní odborné práci.

Diplomovou práci Tomáše Protivy jednoznačně doporučuji přijmout k obhajobě.

V Praze 8. 9. 2007

RNDr. Ivan Rehák, CSc.